

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szombat 1908. november 7.

234. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Az államvasutak jövő évi beruházásai.

Hogy az államvasuti hálózat a forgalom fokozott igényeinek megfelelően a beruházási munkálatokat erősen folytatják a jövő évben. E célra az 1909 évi költségvetésbe 110 millió korona van fölvéve, mely összeg a következőképpen oszlik meg:

Építmények és felszerelések kiegészítésére	2,100,000,
Fahidaknak vasszerkezettel való kicserélése	250,000,
Biztosító berendezésekre	1,200,000,
Pályaszintben levő utátjáróknak fokozatos kiküszöbölése alul vagy fölüljárókkal	450,000,
Személyzeti és munkáslakházak építésére	200,000,
Mozdonyt tápláló vezek javítására és szaporítására	150,000,
Jóléti és egészségügyi építkezésekre és berendezésekre	100,000,
A fiumei pályaudvaron a vasszerkezetű táráknak átépítésére III. részlet	360,000,
A miskolci üzletvezetőségi épület megszerzésére II. részlet	210,000,
Tápiótelepek és iskolák építésére III. r.	600,000,
Fatellátó telepek létesítésére III. r.	420,000,
Vonatvilágítási, fűtési berendezésekre	150,000,
A székely vasutak szászrégen-dédai és déda—mádéfalva részvonalainak kiépítésére stb. VI. részlet	7,360,000,
Az érsekújvár—komáromi vonal és Dunahid építésére VI. r.	4,000,000,
A baja—báttaszéki vonal és Dunahid építésére VI. r.	1,000,000,
A gombos—erdődi vonal átépítésére Dunahiddal IV. r.	1,000,000,
A galánta—zsolnai vonalon második vágány fektetésére VI. részlet	2,500,000,
Állomások teljesítő képességének fokozására VI. r.	900,000,
Az 1897. évi XXX. t.-cikkkel engedélyezett beruházások befejezésére stb. VI. r.	3,700,000,
Építkezésekre Budapest területén	7,370,000,
A fiumei pályaudvarnak és kikötőnek vasuti berendezésekkel való kiegészítésére	6,300,000,
Vonalak teljesítő képességének fokozására	4,740,000,
Második vágányok építésére	5,000,000,
Másodrangú vonalak elsőrandusítására	4,200,000,
Vonalblock-berendezésekre	150,000,
Állomásokon biztosító berendezésekre és előjelzőkre	1,800,000,

Távíró, harangjelző és telefonberendezésekre	130,000,
A nyílt vonalakon őrházak, őrházi toidalek és telefonbódék építésére	250,000,
Nagyobb vidéki pályaudvarok bővítésére	6,250,000,
Kisebb kiegészítő munkákra	1,300,000,
Állomásokon világító berendezésekre	800,000,
Vonatvilágítási telepekre	250,000,
Kocsitisztító telepekre	50,000,
Vontató telepekre	1,500,000,
Lakótanyák és fürdők a vonat-személyzet részére	450,000,
Műhelyek építésére	1,500,000,
Személyzeti és munkásházak építésére	400,000,
Egészségügyi berendezésekre	200,000,
Új fatellátó telep létesítésére	500,000,
Nehézsinű faépítmény létesítésére	3,500,000,
Hidmegecsősítések	400,000,
Faszerkezetű hidaknak vasszerkezetűvé való átépítésére	200,000,
A másodrangú vonalak felépítményének megerősítésére	300,000,
Mozdonyok beszerzésére	12,000,000,
Kocsik beszerzésére	22,380,000,
Westinghouse-féle fékberendezésre és kísérleti berendezésekre	510,000

Horvát bolondgombák. Hogy mennyire a fejükbe szállt a horvátoknak a nagy-horvát ábránd, semmi sem bizonyítja jobban, mint a Starcevic-párt tegnapi gyűlése, amelyen horvát légiók szervezését mondták ki, és kikiáltották, hogy a horvát királyon kívül más urat nem ismernek. A gyűlésről Zágrábból a következőket jelent tudósítónk.

A tiszta Starcevic-párt ma délben a Szokol teremben látogatott és hangos lefolyású gyűlést tartott, melyen azt az érdekes határozatot hozták, hogy a várható szerb bandabörtök ellen Horvátország határainak védelmére önkéntesekből horvát légiókat alakítanak. A gyűlésen a pártnak igen sok dalmáciai és boszniai tagja is megjelent.

A gyűlést a párt vezére Frank József dr. nyitotta meg, aki előjáróban megemlítette, hogy az annexió pártja tevékenységének érdeme s úgy véli, az annexió közelebb hozta a megvalósításhoz a horvátok eszméjét: a Habsburg-monarchia keretében megalakítandó önálló horvát királyságot. A párttagok Frankot beszéde végén zajosan ünnepelték.

Utána Bosnyák Károly dr. horvát képviselő beszélt. Belgrádnak pénzzel sikerült néhány horvát politikust céljainak megnyerni. A horvát hazafiak azonban résen álltak és Franknak ismeretes memorandumával, melyet Bécsben juttatott illetékes helyre, sikerült az annexió eszméjét elfogadtatni és így Boszniát megmenteni a horvátok részére. Végül azt hangoztatta, hogy az önálló horvát királyságot meg kell valósítani a monarchia keretében.

Elegovics képviselő a szerb bandák várható betörésére hívta fel a gyűlés figyelmét és határozati javaslatot terjesztett be, hogy Hor-

vátország és Bosznia védelmére a szerb bandák ellen önkéntes horvát légiókat alakítanak. — Mindnyájan elme gyünk! — kiáltottak lelkesen a jelenlevők.

Elegovics beszédét folytatva, a légiók szervezésének módját fejtegette. Az önkéntes csapatok alakítására a hadügyminisztertől fog-nak engedélyt kérni. A hadügyminiszter azon-kivül instruktorokat és különböző hadi felsze-reléseket fog az alakítandó légióknak rendel-kezésére bocsátani. Boszniának a horvát ki-rályság részére leendő megszerzése céljából kultúregyesületek alakítását javasolta, továbbá, hogy a mohamedánok részére mecsetet építse-nek.

Ogrizovics dr. képviselő felolvasta a párt tagok hűségkijelentését, amely szerint e földön senkit maguk fölött urnak nem ismernek a horvát királyon kívül.

Ezután Frank érdemeit méltatta és ezek megjutalmazásaképpen a jelenlevők viharos tapsai mellett Frank mellé tüzte a megalaki-tandó légiók egy jelvényét.

Glavasch, a mostári püspök titkára, arról biztosította a pártot, hogy 150.000 hercegovini kész belépni a légiókba.

Még igen sokan beszéltek és a gyűlés végén elfogadták Elegovicsnak a horvát légiók alakítására vonatkozó határozati javaslatát.

A gyűlés tagjai ezután Frank háza elé vonultak s ott vezérük tiszteletére lelkes ová-ciókat rendeztek.

UJDONSÁGOK.

— **Az Ungaro-Croata terjeszkedése.** Az osztrák verseny élénk tevékenységre bírja a Magyar-horvát tengerhajózási társaság igaz-gatóságát is. A nemrég életbe léptetett raven-nai vonal után most a társulat járatot rendez be a dalmáciai kisebb szigetekre is.

Az új vonal neve Fiume—Lagosta—Val-legrande vonal lesz és már e hó 16-án lép életbe. Lagosta a hasonnevű szigetnek kikötője, Vallegrande pedig Curzola szigetének fontos helye.

Amint az új szubvenció kérdése el lesz intézve, ami a legközelebbi hetekben várható, az Ungaro-Croata még az idei decemberben megindítja Fiume—Corfu—Patraszi járatait, melyeken a „Vértes“, „Pozsony“ és „Brassó“ fogják a forgalmat lebonyolítani.

Itt említjük meg, hogy a társaságnak még három nagy gőzöse készül el a legköze-lebbi időben.

— **Pályázatok a városnál.** A városi tanács a városi számvevősnél megüresedett két segédhivatalnok állás betöltésére hirdet pályázatot. Azok, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, kérvényeiket f. hó 10-éig nevezett számvevőséghez nyújthatják be. — Betöltendő ezenkívül egy segédmérnöki állás a városi tanács műszaki osztályánál évi 2500 korona fizetés 1000 korona lakpénz és két ötéves, egyenként 300 koronás pótlékkal. Az erre vo-natkozó kérvények benyújtási ideje is e hó 10-én jár le.

— **Fiumei utcai jelenet.** Tegnap este fél tíz órakor Marceglia Marian 20 éves fiumei napszámos, a Via Vincenzo de Domini utcá-ban teljesen részeg állapotban feküdt a földön. A járőrök közül valaki értesítette a mentő-állomást, mire megjelent két mentő, kik a rendőrségre akarták vinni a részeg embert, de ütni és rugni kezdte a mentőket, amiben hat-

hatósan támogatta fivére is, ki egy vasruddal támadt neki az odasiető rendőröknek, úgy hogy Stilnevich rendőr kénytelen volt kardot rántani, hogy a két megvadult embert megfékezhesse. A derék fivéreket a rendőrség letartóztatta.

— **Pályázat utcai gőzhenger szállítására.** A városi tanács tudvalevően pályázatot hirdetett egy városi kövezetlapító henger szállítására. A pályázat tegnap járt le s a következő ajánlatok érkeztek be. Schnabl cég Fiume 18650 K-ért, Branchetta János Fiume, egy hengerrel, 16650 K-ért, két hengerrel 17420 K-ért, Ganz és Tsa cég Budapest 18000 K-ért, John Vogler és Tsa Budapest 17250 K-ért, Bromowsky, Schulz és Fia Prága 19400 K-ért hajlandó a gépet szállítani. Az ajánlatok közt a városi tanács fog dönteni.

— **Egy pincér, két kereskedőség és három rendőr.** Tegnap hajnali félhárom órakor M. János 48 éves fiumei pincér két kereskedőséggel verekezésbe elegyedett a Grande kávéház előtt. Az odasiető rendőrök közül a pincér Trdak rendőrt félrelökte és azután oly erővel ragadta melegen, hogy a rendőrök alig bírták szétválasztani és a rendőrségi fogházba vezetni. Hatósági közeg elleni erőszak miatt indítják meg a pincér ellen az eljárását.

— **Merénylet egy tehervonat ellen.** A Delta farakodón tegnapelőtt délután egy Padjen József nevű ledenici illetőségű 17 éves Fiuméből kitiltott egyén a vasuti váltót hibás helyzetbe állította, úgy, hogy ha az épp akkor várt tehervonat a vágányokon átbog, kétségkívül bele futott volna az ott vesztegő vasuti kocsiába. Szerencsére egy vasuti őrszerevette a váltó hibás állását és megigazította azt. A suhanc később egy másik váltót is át akart állítani az őrs azonban tetten érte, mire a suhanc futásnak eredt. Az esetet telefonon bejelentették a rendőrségnek, melynek két alkalmazottja azután tegnap délután elfogta a tettest. A rendőrség tiltott visszatérés miatt 30 napi börtönbüntetésre ítélte s a harminc nap letelte után átszolgáltatják susáki bíróságnak a merénylet felett való ítékezés végett.

— **Elütötte a villamos kocsit.** Milosevich Mihály vasuti raktárnokot tegnap este 9 órakor, midőn a Fiumara melletti villamos vágányon mámoros állapotban át akart menni a 24. számú villamos kocsit elütötte. Fején szenvedett nagyobb, de nem életveszélyes sérüléseket.

— **A kikötőből.** November 6. Érkezett: „Noli“ olasz gőzös Bonából 450 tonna foszfáttal és 100 bál parafával; „Duna“ magyar gőzös Triesztből üresen.

Indult: „Bari“ olasz gőzös Bariba 420 tonna fával; „Gilda“ osztrák gőzös Triesztbe üresen; „Helios“ osztrák gőzös Alexandriába 160 tonna fával, 300 tonna cukorral és 30 tonna vegyes áruval; „Alleanza“ olasz gőzös Marseilleba 930 tonna fával.

— **A tenger halbősége.** Több külföldi lapban ismétellen felmerült az a hír, hogy az egyre emelkedő halászat végre is kimeríti a halban legdusabb tengereket is. A tulságosan fejlett halászatnak tulajdonítják, hogy a Breton partvidékről időnkint teljesen elmaradnak a szardínia halak és ilyenkor a szegény parti lakosság a legnagyobb nyomorba jut. Egy francia szaklapban nemrég Huxley tanár érdekes cikket ír, melyben kimutatja, hogy teljesen alaptalan az az aggodalom, mely a tenger kimerülésétől fél. A norvég parton, a Lofotok szigetcsoportnál — írja Huxley — ahol a tőkehal fogását nagy mértékben üzik, ahol hatalmas rajokban jelenik meg. Egy-egy ilyen raj 120 láb mély és legalább egy négyzet kilométernyi területre terjed ki. Tekintettel arra, hogy a halak nagyon közel usznak egymáshoz. Huxley egy ilyen rajt 120 millió halra becsül. A norvég parton évenként 70 millió tőkehalat fognak. Ha tekintetbe vesszük, hogy ezer meg ezer ilyen raj él a tengerben, akkor beláthatjuk, hogy az emberiség által elfogyasztott hal mennyiség nem veszi tulságos mértékben igénybe a tengereket, Huxley utal még arra is, hogy a tőkehal majdnem kizárólag heringgel táplálkozik. Ha egy-egy hal naponta csak egy halat fogyaszt — amíg elég kevés — akkor egy raj hetenkint 7-szer 120 vagyis 840 millió heringet pusztít el. A norvég partokon pedig évente még mindig 40 milliónál több heringet fognak. Az emberiség által elfogyasztott halak tehát figyelembe sem jöhetnek, amellett, ami már a tengerben pusztul el.

— **Bankrablás javított kiadásban.** Alig menekülhettek el az újpesti rablókaland poruljárt hősei, megmozdultak a budapesti mozgófénykép telepek élelmes igazgatói, hogy második javított kiadásban megörökítsék a világra szóló merényletet. Mert Budapest éhes, három nap alatt meghal a legéletrevalóbb szenzáció is és sietni kell a föltámasztással. A moziban a vásznak, az egymás mellett szorongó székek birodalmában, ahol pikáns ismerkedéseket sző az állandó félhomály, tovább vegetálnak a szenzációk, följulnak, bizserögnek nap-nap után.

A mozi egy néma riporter, aki a nagy címeiket, az öles betűket nyargaló képhatásokat pótolja. Es lehet-e különb látványosságot elképzelni is erre a célra, mint a rablókrónikák háttorzongató részleteit?

Az eredeti mozgófényképek modelljei gyanánt külföldön a legkiválóbb színészek szolgálnak. Ezt a rendszert kezdik itt is meghonosítani. Elsőnek Nyáray Antalt nyerte meg a legnagyobb mozi direktora. A kabaréknak ez az ünneplott művésze maga mellé vett egy csapat színészt, kocsi utlék és kihajtottak Újpestre, hogy a kereskedelmi bank fiókjában végigjátszák az izgalmas rablóhistoriát. A bank tisztviselői és a szemtanúk állították helyükre a szereplőket, minden szerepet színész játszott végig, csak Stern Sándor, a praktikánsok mártírja ragaszkodott a maga szerepéhez.

Nyáray volt Antosievics, a főharamia. Magát az orosz legényt is megszegyenítő vakmerőséggel rontott be, browningjét a személyzetre emelve. Elejétől végig élethűen játszott. A másik főszerep Ferenczy Károly volt, aki hajmeresztően villogtatta Piskovszky törét. De a kodak előtt az öröklét számára senki sem viselkedett hősiessébben, mint a gyakornok aki még akkor is bátor volt, mikor a szövegkönyv szerint fejbe kellett kólintani a revolverrel. Nem csoda, arra gondol, hogy a moziban Lánczy Leó is megfogja nézni a rablás másodpéldányát. Ott már nem veszedelmes.

— **Nagy tűz a nápolyi kikötőben.** Nápolyból táviratozzák lapunknak: Az itteni kereskedelmi kikötőben tegnap eddig ki nem derített okból roppant tűzvész támadt, amelynek rengeteg mennyiségű felraktározott fa bőséges tápot adott. Az óriási füst nagyon nehezítette az oltási munkálatokat. Az erős szél nagyban a hajók felé hordván a szikrákat, a hajók sietve felszedték a horgonyt és a nyílt tengerre vonultak. A tűzoltóság, a rendőrség és a katonaság, valamint a kikötő munkásság százai működtek közre az oltási munkákban, amelyek több órán át tartottak. Számosan súlyos égési sebeket szenvedtek. A kár óriási.

— **Öngyilkos hivatalnok.** Zágrábból táviratozza tudósítónk, hogy Josepovich Ida, egy odaváló pénzügyi tisztviselőnője ma reggel leugrott a lakása épületének második emeletéről. Teste borzalmasan szétzúzódott az udvar kövezetén. Néhány percnyi rettenetes kínlás után meghalt. Tettének okát nem tudják.

— **Rablótámadás a vasuti kupében.** Grácból jelentik: A Zágrábból este 9 óra 50 perckor induló személyvonaton vakmerő rablótámadás történt Garzaroli András istállótulajdonos ellen. Egy kisebb állomáson három horvát parasztleány szállott fel abba a kocsiba, amelyben az istállótulajdonos csendesen szunyókált. Alig, hogy a vonat elhagyta az állomást, a jobbára aivó utasokat segélykiáltások verték fel álmukból. „Tolvajok, gyilkosok“ halalszótt abból a szakaszból ahol Garzaroli és a három suhanc ült. Ugyanis az történt, hogy a három siheder közül az egyik odalopódzott az istállótulajdonos mellé és ki akarta huzni zsebéből aranyóráját. Akkor kiáltott segélyért a megtámadott Garzaroli. A rabló gyorsan cselekedett, kirántotta kését és Garzarolira támadt. Garzaroli maga elé tartotta kezét és így sikerült kivédenie a szurást és csak tenyerén sérült meg könnyebben. A rablók aztán a legközelebbi állomáson leugrártak és eltűntek a sötétben. A rablókat mindenfelé keresik. Az istállótulajdonos sérülése nem veszélyes.

— **Párbaj Zágrábban.** Amidőn Vucetics főispán tegnap fiával egy kávéházba akart belépni, melynek ajtaja előtt több fiatalember állt, egyikük, Smiciklas nevű banktisztviselő a főispánra megjegyzést tett, mit az ifju Vucetics sértőnek talált. Ebből kifolyólag tegnap Smiciklas és a főispán fia közt kardpárbaj

volt. Utóbbi hat könnyebb vágást kapott, míg Smiciklas több kisebb vágás mellett súlyos vágást kapott a fejére. Állapota aggasztó.

— **A zágrábi foglyok éhségstrájkja.** Zágrábból jelentik, hogy a nagyszerb propagandában való részvétel miatt vizsgálati fogóságban levő vádlottak éhségstrájkot kezdtek. Milics szerb pópá már innen-onnan egy hete egy falatot sem evett, Pribicevics Valérián szombat, a többi fogoly pedig vasárnap óta nem eszik. Egyes lapok azt híresztelik, hogy az ügyészség láncra veréssel való fenyegetéssel akarja őket az éhségstrájkjuktól eltéríteni, ezek a híresztelések azonban nem felelnek meg a valóságnak.

Popovics Dusan dr. horvát képviselő, ki egyúttal a nagyszerb propaganda gyanuja miatt letartóztatott szerbek védőinek egyike, tegnap Budapestre érkezett és a képviselőházban felkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt, ki több mint egy órán át tartó kihallgatáson fogadta. Popovics a kihallgatás után egy hírlap-tudósítónak a következőket mondotta:

A több mint ötven foglyot azzal gyanúsítják, hogy résztvettek a forradalmi mozgalomban. Egyebet azonban nem tudnak. Oly izgatottság fogta el egy a nagyközönséget, mint a letartóztatott embereket, hogy ezek türelmüket veszítve, az éhségstrájkhoz fordultak. Az okjigen egyszdrü. Augusztus hetediké óta, amely napon az első letartóztatás történt, egészen a legutolsó két napig a törvényszéken egyetlenegy vádlottat sem hallgattak ki. Tegnap fent jártam a zágrábi törvényszéknél, de legnagyobb igyekvéssel sem sikerült a letartóztatott embereket az éhségstrájkokról lebeszélnem. Huszan vannak, akik az éhségstrájkhoz, mint utolsó fegyverhez folyamodtak. Ezek az állapotok kényszerítő kötelességemmé tették, hogy felkeressem a miniszterelnök urat, hogy tegyem felelőssé a történetekért, miután a horvát országgyűlés összeülését megakadályozták. A vádlottak közt vannak kereskedők, akik tönkremennek, tanítók, kiknek családjai éheznek, fáznak és ezek a vádlottak kénytelenek bűjtölni csak azért, hogy kényszerítsék a törvényszéket, hogy ügyükben legalább a vizsgálatot fejezze be. Különös elégtételül szolgált nekem, hogy a miniszterelnök ur igen élel érdeklődéssel kísérte előterjesztéseimet és felhívott, hogy ez ügyben holnap ismét keressem fel.

— **Egy olasz államtitkár szerelme.** Rómából írják: 1901. augusztusban Fulci Niccolò szicíliai képviselő a Zanardelli-kabinetben földművelésügyi államtitkár lett. A hivatal előtt gyakran találkozott egy szép csinos fiatal nővel, aki férje, Koch miniszteri titkár elé szokott menni. Ő exczellenciája bemutatatta magának a fiatal hölgyet, s nem sok idő múlva a signora férje távollétében is bejárt a minisztériumumba. Egy napon Kochné ott hagyta otthonát és elegáns külön lakásba költözött. Férje vizsgálhatatlan volt e miatt és többször visszatérésre kérte, de hiába. Az asszony csak akkor emlékezett meg róla, amikor tizenhárom hónap múlva leánykaja született, s férje ellen, mert vonakodott ebben a tekintetben az államtitkár helyét elfoglalni, apasági keresetet indított. El is ítélték, mert az asszony megesküdött, hogy a válás óta többször felkereste őt a lakásán.

Most azonban Fulci államtitkár ur is akcióba lépett. Fejszólitotta a miniszteri titkárt, hogy feleségének fizesse meg a követeit tartásdíjat. Amikor Koch vonakodott ezt megtenni, először felfüggesztették állásából, majd el is bocsátották az állam szolgálatából. Pörölm kezdett s hosszas tanácskozások után a legfelső bíróság végleg az ő javára döntött.

Az ítélet szerint a földművelésügyi minisztérium köteles őt állásába visszahelyezni s a szenvedett anyagi és erkölcsi károkért neki 80,000 frankot fizetni. Azóta hónapok mulnak el s a minisztérium vonakodott fizetni Koch erre azzal fenyegetődött, hogy lefoglalhatja a minisztérium gazdasági hivatalát, ahol a nagy papirosraktarak vannak. Erre aztán a minisztérium beadta derekát és fizetett. Az államtitkár szerelme tehát sok pénzébe került az államnak.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

x **Uj magyar hentes üzlet.** Szathmáry György, a helybeli Baccarcich cég volt első segédje, Viccolo della Germania 1. szám alatt a kis vásárcsarnok közelében e hó 20-án magyar hentes üzletet nyitott, hol az összes e szakmába vágó cikkek kitűnő minőségben tisztán készítve és kezelve naponta frissen kaphatók. Ajánljuk a törekvő fiatal magyar iparost a fiu-mej magyarság jóindulatú figyelmébe.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház első ülése.

BUDAPEST, nov. 6. Justh Gyula a képviselőház elnöke szerdára hívta össze a képviselőházat, amikor megállapítják a további ülések napirendjét is. Andrassy Gyula belügyminiszter ezen ülésben fogja benyújtani a választói reformra vonatkozó törvényjavaslatot. Előzőleg kedden délután 5 órakor a belügyminiszter a függetlenségi párt előtt fogja ismertetni a javaslat alapelveit.

Az igazságügyi tárca a bizottságban.

BUDAPEST, nov. 6. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma Széll Kálmán elnöklete alatt tárgyalta az igazságügyi tárca költségvetését. Jelen voltak Wekerle és Günther miniszter is.

Bizony Ákos előadó ismertette a költségvetés részleteit. Utána

Issekutz Győző a bírák és ügyészek előléptetési viszonyairól beszél és szükségesnek tartja, hogy az ügyészek és vizsgálóbírák a kormánytól teljesen függetlenül teljesíthessék feladatukat. Sürgeti a polgári perrendtartás megalkotását.

Buza Barna a kereskedelmi törvény reformját óhajtja és azt kívánja, hogy a pénztételek létesítése hatósági engedélyhez legyen kötve. Sürgeti továbbá a tőzsdetörvény és a sajtóreform benyújtását, valamint az ügyvédi rendtartás reformját.

Günther igazságügyminiszter hangsúlyozza, hogy az igazságügyi kormány lankadatlanul fog az eddigi ulon tovább haladni. A bírák automatikus előléptetéséhez abban a keretben, ahogy azt az országos bírói egyesülés legutóbb kívánta, sohasem fog hozzájárulni. Az ügyészek és vizsgálóbírák függetlensége érdekében új rendszert fog életbe léptetni, hogy a kormány minden befolyása nélkül lelkiismeretesen végezhessék feladatukat. A bünvádi eljárás reformja, az új perrendtartás, a tőzsdetörvény és a kereskedelmi törvény reformja munkában vannak, a sajtófermot pedig a jövő tavasszal okvetlenül benyújtja.

Az igazságügyi költségvetést azután a bizottság úgy általánosságban mint részleteiben elfogadta.

Életveszélyes műtét egy szobrászon.

BUDAPEST, nov. 6. Radnay Bélán, az ismert szobrászon ma a Herzel-szanatóriumban rendkívül életveszélyes műtétet végeztek. Radnay állapota igen súlyos. Remélik, hogy megmenethetik az életnek.

Vasuti szerencsétlenség.

LIPPA, nov. 6. Egy az állomásra befutó tehervonat ismeretlen okból nekiment egy másik tehervonatnak és annak több kocsját összezúzta. A kár jelentékeny. Több vasuti alkalmazott megsérült.

Szerb katonaság a zimonyi hidon.

BÉCS, nov. 6. A Wr. Allg. Zeitung egy feltűnést keltő hírt közöl Zimonyból.

A Zimonyból Belgrádba vezető vasúti hid, dacára annak, hogy a hid fele szerb területen fekszik, megállapodás szerint a magyar vasúti személyzet őrizete alá tartozik. Minden vonat áthaladása előtt egy magyar vasúti pályőr járja be a hidat. Tegnap éjjel a magyar pályőr a hidon áthaladva egy erős szerb katonai csapattal találkozott a szerb oldalon. A csapat tisztjei megparancsolták neki, hogy lámpását azonnal oltsa el és rögtön forduljon vissza, különben lelővik. A pályőr azonnal visszatérve, az esetet bejelentette föllevalóinak. Később a hidon a vágányok mellett vas huzalt találtak, a miből azt következtetik, hogy a szerb katonák gyakorlatokat végeztek a hid felrobbantására.

A zsidók és a bosnyák tartománygyűlés.

ZÁGRÁB, nov. 5. Itteni lapok azt jelentik, hogy a bosnyák zsidókat is be fogják vonni a szavazási kuriákba. Hír szerint a bosnyák zsidók küldöttségileg fognak a király elé járulni, hogy körülbelül nyolcezernyi bosnyák zsidók számára külön szavazási kuriát kérjenek.

Az osztrák kabinet lemondása felé.

BÉCS, nov. 6. Az osztrák kormány válsága úgy látszik tetőpontját érte el. Beck miniszterelnök tárgyalásai a csehokkal teljesen meghiusultak miert is lemondása elkerülhetlenné vált. A krízis ily módon általános lenne. A Beck báró utódjául leginkább Bienroth jelenlegi belügyi minisztert emlegetik.

Francia-német viszály Casablanca miatt.

PÁRIS, nov. 6. A kamara folyosóin ma rendkívüli izgatottság uralkodott a német-francia miatt. A keleti kerületek képviselői riasztó híreket kolportálnak. A nyugalom csak akkor állt kissé helyre, midőn híre kelt, hogy a két hatalom keresi a kiegyenlítő formulát. A „Temps” igen hevesen támadja Németországot és óva inti a háborútól, mivel szövetségesét, az osztrák-magyar monarchiát most igen szorongatják a Balkán.

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Négyszobás lakás,

villanyvilágítással s fürdőszobával átengedhető. Közelebbit Sörraktár Via Ciotta 18.

„DE LA VILLE”
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KORZÓ.

Naponta a hírneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának bandó-ersénye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Budapesti női szabónő

jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

SEILER SUSÁK,

Strossmayerova ulica 68 (Ružić villa 1) II. em. 17.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMEBAN ADRIA PALOTA

letétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleink.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj
mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELFEON 534.

Naponta friss bécsi kolbász.

Elsőrendű fehérmű uri és női

divatkülönlegességek

igen mérsékelt árak mellett kizárólag csak

VUJA M. cégnél Fiume Via Adamich.

Tessék erről, próbavásárlással meggyőződni!

Riporteri és kiadóhivatali

teendők ellátására a helyi viszonyokkal ismerős, intelligens fiatal embert keres jó fizetéssel

„A Tengerpart”

kiadóhivatala Vicolo dell' Ospedale.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Ujságkihordót

esténként másfél órai munkára heti fizetéssel felvesz „A TENGERPART” kiadóhivatala Vicolo dell' Ospedale, Wurzerház I. em. Leányok vagy asszonyok is jelentkezhetnek.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdetre 9 órakor.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Ore az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt.

Telefon sz. 19.

Telefon sz. 19.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Via del Pozzo 2.

Raktárak Via delle Piile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat vas- és fémáruban, mindenféle szerszámokban és épületvasalásokban.

Feliratok — Másoló prések. — Sulyzók.

Nagy raktár hidas-, tizedes és konyha-mérlegekben

„KOMET” önműködő ajtózáró készülék.

Forgópisztolyok. — Szobapuskák. — Töltények.

u.

OH JAJ!

Megfojt az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ELJEN!

Egger-mellpasztillája! csakhamar meggyógyított

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan Adorján Prodam János, Prodam F. Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkört Gusztáv

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.

Kérjen bérmentve árlapot s mintákat a vadászatra, erdőbe és turisztikára legalkalmasabb stájer

férfi-női lodenszövetből

és valamennyi, férfi- és fiuruhához, felöltőhöz és ulsterhoz való divatszövetből a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a tisztességesnek elismert

OBLACK VINCENZ

első és legnagyobb lóden-kiviteli, udvari szállító cégtől

GRÁZ MURGASSE 9/K.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében.)

és minden drogériában és fodrászüzletben

Venier Penzió és Vendéglő

Velence Szt. Márktér.

Szobák 2 lírától feljebb villanyvilágítással. Éttermek kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitünő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. (a Quadri kávé mellett)

Tulajdonos Marco Venier.

Első fiumei magyar

kárpitos és diszitő

Fiume, via Serpentina 20.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszitő és angol börmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér Garami József.

a budapesti Steinschneider udv. szállító cég volt munkavezetője.

FERFI RUHÁT VESZ ÉS ELAD és olcsón tisztít s javít szakszertűen férfi- s női ruhát

RADAKOVICS DÁNIEL FIUME Fiumara, a susáki hid mellett.

KORONA VENDÉGLŐ

Tulajdonos: HOPP VINCE.

Az átutazó közönség különös figyelmébe! Kitünő magyar konyha. Kőbányai világos s barna sör. Tiszta fajborok. Mérsékelt árak.

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!

Immár szállóigévé vált ez a mondás, mert a most befejezett 6. osztály alkalmával nem volt huzási uap, hogy **GAEDICKE bankháza ügyfeleit egy főnyereményről nem értesítette volna.**

Az eddig elért fényes eredményeink utólérhetetlenek.

Kisértse meg szerencséjét

Gaedicke bankházában

s Ön bizton számíthat eredményre!

A XXIII-ik sorsjáték I. osztályu huzásához, **mely november hó 19-én és 21-én lesz,**

ajánlunk	<u>Egész</u>	<u>Fél</u>	<u>Negyed</u>	<u>Nyolcad</u>	sorsjegyet
	12.—	6.—	3.—	1.50	koronáért.

Postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

▲▲▲▲
Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!
▼▼▼▼

Gaedicke Bankház

BUDAPEST
Kossuth Lajos-utca II.

▲▲▲▲
Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!
▼▼▼▼